

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

Всичко за „Християнски Свѣтъ“ се изпраща до:

Лавелъ Мишковъ — Варна.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ

За България 3 лв. За странство 4 лв. Всичко въ предплатата.

Общоевропейската война.

Невидено, нечуто човѣкоизтрѣблене! . . .

Земята въ кръвъ потъва, трепери цѣла, стене! . . .

Бѣснѣе цѣлий адъ! . . .

О, ужасъ и жестокостъ, и образъ на позора!

Воюватъ християни, — безъ четъ убиватъ хора

Съсѣ огънь, ножъ и гладъ!

Христосъ се даде жертва, животъ да има всѣки,

Да иматъ всички хора любовъ и миръ на вѣки

Щастливъ да е свѣта,

А днеска въ християни вражда, война върлува,

Жестока подигравка изъ тѣхъ се вижда, чува

Съсѣ кръста на Христа!

Христосъ за враговетъ се молѣше отъ кръста!

Като проети за всячко тѣлната бѣсна, гжета,

Коя Го би, распе,

А днесъ сториха кръста оржие на враждата

И воен се позорно отъ бѣса на войната,

И . . . гибелта расте!

Европа християнска, просвѣтена, хуманна,

Въ себезабрава, въ злоба, подига нежеланна,

Чудовищна война:

Войници милионни на смъртъ е осъдила, —

Да страдатъ, да загиватъ въ цвѣтущата си сила,

Безъ никаква вина!

Съсѣ хиляди оржда реватъ грѣмовно, бѣсно:

Изригватъ смъртъ и огънь по всичко подне-

беено! . . .

Свѣта е цѣлъ на щрекъ!

Отъ изтжилена, звѣрства се адеки вой падава;

Касапница човѣшка Европа устроява —

И въ двадесети вѣкъ!

Свѣтетете се, свѣтетете, народи християнски,

И сирѣте вѣтъ боя ужасенъ и тираники,

Нечуванъ до сега!

Недѣйте тѣй подгазва Христовото учене!

Христосъ ни заповѣдва — любовъ и всепрощене,

Любовъ и къмъ врага!

Не чувате ли плача отъ ранени войници,

Отъ жалко умираци, отъ клетитъ вдовици,

Отъ старци и дѣца?

Защо сж тѣзъ грамади отъ ранени и мъртви?

Защо сж днеска тия безъ четъ невинни жертви?

А, каменни сърдца!

О, нека, всички хора, изъ дълбини сърдечни,

Да викнемъ единодушно съ молба къмъ Бога

вѣчни:

Да спре тазъ гибелъ страшна, що днеска тѣй царѣ

И миръ, любовъ, съгласие въ свѣта да въдвори.

Самоковъ,
10 октомври, 1914.

Св. Ив. п. Михайловъ.

Настъпващото духовно събуждане.

То иде. Ний виждаме първият негов про-
яви. Има много знаци, които показват, че ед-
на могъща работа на благодат въ сърдцата на
человѣцитѣ е прѣдстояща.

Що значи духовно събуждане?

Едно малко момче въ едно недѣлно библий-
ско училище веднажъ било запитано: „какво зна-
чи събуждане?“ То веднага отговорило, повече
животъ.“ И право е казало. Духовното съживле-
ние, или събуждане както мнозина го наричатъ
е нераздѣлно свързано съ Божествения животъ
въ душата.

Такъво събуждане събужда въ радостна ак-
тивностъ заспалиятъ сили на църквата. То събуж-
да равнодушнитѣ членове да съзнаятъ виновно-
стта и мизерията си. То наводнява душата на
благочестивитѣ християни съ потоци на радостъ
и любовъ. То развързва езикитѣ на страхливитѣ
святци, за да свидѣлстватъ дѣлата на своя Спа-
ситель. То унищожава злобата и завистта въ
сърдцата на Божиитѣ людие. Едно духовно събу-
ждане върши нѣщо повече: то събужда безгриж-
нитѣ и несмисленитѣ грѣшници и ги води при
крѣста на Спасителя. То помага на тѣзи които
търсятъ истината да направятъ последня стѣпка
и се прѣдадатъ на Христа. То изтрѣгва-свидѣ-
телство за Христа отъ устата на тайнитѣ Иису-
сови ученици. То води младитѣ обръщеници да
слѣдватъ Христа въ изпълнение на дългътъ. То
върши нѣщо повече: изтрѣгва вниманието на
нечестивитѣ и безбожнитѣ къмъ реалността и
силата на истинната религия. То носи съ себе
си неопровержимо свидѣтелство за божественото
начало и качество на християнската вѣра.

Нуждаемъ ли се отъ такъво събуждане?

Имаме ли ний нужда помежду насъ отъ та-
кава работа на благодатта? Попитайте вашето
собствено сърдце. Достигналъ ли е животътъ ви
своитѣ най-високи възможни качествени въ-
дърството Божие? Радвате ли се на тази „свър-
шена любовъ“, за която Иоанъ писа, любовта,
която пропъжда страхътъ? Изпълнили ли сж въ
твоята опитностъ всичкитѣ блаженства? Доволно
ли е сърдцето ти съ настоящата любовъ къмъ
Христа? Тази любовъ дава ли ти да имашъ не-
земна радостъ? Успѣшенъ ли си въ придобиване
души за Христа? Имашъ ли смѣлостъ и сила за
да свидѣлствашъ спасителната Божия благодатъ?
Каква е твоята активностъ като членъ на църк-
вата? Задоволенъ ли си съ числото на посѣти-
телитѣ, които идватъ на събрание? Желаетъ ли

пѣкой да бѣде спасенъ? Нуждаешъ ли се отъ
събуждане? Турни ржката на сърдцето си и на
саме прѣдъ Бога отговори на тѣзи въпроси.

Можемъ ли духовно да се съживимъ?

Можемъ ли да се надѣваме, че и за насъ
е възможно духовно съживление? Да, ако Божи-
итѣ обѣщания сж вѣрни. За да има съживление,
то трѣбва да дойде отъ Бога. Духовнитѣ съжи-
вления не идатъ отъ долѣ; тѣ се пращатъ отъ
горѣ. Това отъ което ний се нуждаемъ е бже-
ствения животъ; и само Духъ Святи може да по-
ерѣщае тази наша нужда. Духовно да се съжи-
вимъ ще рече да се доближимъ до Бога; да ми-
немъ прѣзъ крѣстообразната опитностъ на хри-
стианския животъ; гетсиманска агония на моли-
тва; голготско разпятие на плѣтъта; пегдесетница
съ нейната сила за служене. Духовно да се съ-
живимъ, ще рече, да стоимъ съ плачущитѣ се-
стри въ Витания при гробътъ на Лазаря, и да
видимъ Исуса като дава животъ на мъртвеца.
Само Исусъ може да стори това. Само прославе-
ния Господъ може да съживи църквата Си и да
въздигне мъртвитѣ души. И Исусъ иска да сто-
ри това, ей, Той настоява да го стори. Отъ пъл-
нотата на Неговия възкрѣсналъ животъ, Той раз-
лива и изираща благодатта Си на онѣзи, които
я търсятъ. Обѣщанията Божии къмъ Неговитѣ
людие — обѣщания за съживление въ врѣме на
отпадъкъ, или смъртъ, или нужда — сж общи ис-
тинни: „Ако людетѣ Ми надѣ които се при-
зова името Ми смирятъ себе си та се помо-
лятъ и потърсятъ лицето Ми, и се върнатъ
отъ луказитѣ си пѣтища, тогазъ Азъ ще по-
слушамъ отъ небето и ще простя грѣхътъ имъ
и исцѣля земята имъ“ (2 Лѣтов. 7:14). Това
е божествения планъ за едно духовно съживле-
ние; — смирение, и молитва, и вѣра, и покая-
ние. И това е божественото увѣрение; — Богъ
ще чуе, Богъ ще прости, Богъ ще изцѣли.

Ще се съживимъ ли духовно?

Ще вѣрваме ли Бога въ всячко каквото Той
е казалъ и обѣщалъ? Ще търсимъ ли усърдно
Неговото лице и ще пилираме ли за Неговитѣ
благословения? Готови ли сме да забравимъ грѣ-
ховетѣ си като напълно и абсолютно Му се прѣ-
дадемъ, щото силата на Духътъ да изпълни жи-
вотътъ ни съ любовъ и мъдростъ?

О, Божии людие! Ще посмѣемъ ли да обър-
немъ гърбъ къмъ отворената врата на Божията
милостъ? Ще посмѣемъ ли да се укринемъ, да из-
бѣгнемъ дѣждътъ на благословението, за да не

падне върху насъ? Ще посмѣемъ ли да отбѣгнемъ, даже чрѣзъ грѣхъ на безмолитвено равнодушие и чрѣзъ студътъ на невѣрни сърдца, — ще посмѣемъ ли да отбѣгнемъ настѣпващитѣ стѣпки на настѣпващото духовно събуждане?

Да не бѣде!

— Елате, да се върнемъ при Господа; защото Той различна, и Той ще ни изцѣли; по-

рази и ще обвърже раната ни. Ще ни съживи подиръ два дни: въ трети день ще ни възкрѣси и ще живѣемъ при Него. Тогазъ ще познаемъ и ще слѣдваме да познаваме Господа: исхожданието му е прѣднредено като зората; и ще дойде при насъ като дѣждъ, като дѣждъ пролѣтенъ, който поли земята. (Осия 6:1—3).

Варна, окт. 1914.

Библейскитѣ пророчества за днешната война.

Настоящата Европейска война, безпримѣрна въ историята на свѣтътъ, е повдигнала въпроси между които има и такива: какво е нейното отношение къмъ изпълненитѣ или неизпълнени библейски пророчества? Не е ли тя, войната Армагеддонъ, за която се разправя въ книгата Откровение, 16 гл.? Не е ли тя прѣдвѣстникъ, че сме близо до краятъ на свѣта? Що общо има тя съ второто идване на Христа? и пр.

Прѣди всичко, настоящата Европейска война не може да бѣде войната на Армагеддонъ, прѣдсказана въ Откровение гл. 16, по нѣколко причини:

1. „Армагеддонъ“ е областъ въ Азия, а не въ Европа. Това име е дадено на една планина, която се издига отъ полето Иеософатъ въ Палестина, където много битки сѣ ставали въ историята на Израилъ, и където споредъ пророчеството се очаква да стане голѣма битка. Нѣма нищо въ Русия, Австрия, Германия, Франция, Белгия, Япония, Англия или Сърбия, което да отговаря на Армагеддонъ, и да се вземе на него. Разбира се, развитието на настоящата война може да разшири сцената на бойоветѣ отъ Европейския континентъ въ Азия, като създаде едно съвѣтн ново положение, но ний говоримъ сега само за настоящето развитие на войната.

2. Цѣлята на Армагеддонската война ще бѣде разрушението на Иерусалимъ, който ще се възвърне на еврейтѣ прѣди второто идване на Христа. Както се разбира отъ словото Божие, второто идване на Христа, има двѣ стадии. Първата стадия е тази: Самъ Господъ ще слѣзе отъ небето съ повелѣние, съ гласъ Архангеловъ, и съ трѣба Божия; и мъртвитѣ въ Христа ще възкрѣснатъ по напрѣдъ. После, ний, живитѣ, които сме останали, съ тѣхъ па едно ще бждемъ грабнати на облаци да срѣцнемъ Господа на въздухъ; и така ще бждемъ всѣкога съ Господа, (Солун. 4:16, 17). Подиръ извѣстенъ интервалъ, „Той ще се яви отъ небето съ ангелитѣ на Своята сила, въ пламень огънь ще отгѣсти на тѣзи, които не познаватъ Бога, и които се не покоряватъ на Евангелието на Господа нашего Иисуса Христа.“ (2 Солун. 1:7, 8). Безсѣмѣние, прѣзъ този интервалъ Иерусалимъ ще бжде възвърнатъ на еврейтѣ и тогава Армагеддонската война ще избухне и есическитѣ народи ще направятъ ново усилие да го отнематъ отъ еврейтѣ. Вавилонъ се опита и сполучи, но усилията на Армагеддонъ ще се завършатъ съ различни резултати.

3. Въ войната на Армагеддонъ, нападателътъ е Римската Империя, която изново ще се организи-

ра подъ една глава. Тази глава е фигуративно описана въ св. Писания съ думитѣ „Вѣтрѣтъ“ или „человѣкътъ на грѣхъ“ и обикновено се счита като Антихристѣтъ. Когато говоримъ за „Римската Империя“ ний имаме въ умѣтъ си нациитѣ, които сѣ около Срѣдиземно море, и които нѣкога сѣ били управлявани отъ Цезаритѣ. Тѣ се простиратъ на изтокъ до Европейска турция и частъ отъ Азиатска турция. На югъ включаватъ Египетъ, на сѣверъ Гърция и частъ отъ Австро-Унгария, и на западъ, Италия, Франция, Испания, Португалия и Британскитѣ острови, освѣтъ Ирландия. По настоящемъ нѣма такава федерация, а напротивъ съвѣтъ протиположна, и докѣ не стане тази групировка, войната на Армагеддонъ е невъможна.

4. Настоящата Европейска война може да е, и безсѣмѣние е, едно приготвление за Армагеддонската война, когато и да избухне тя. За примѣръ, тази война може да докара едно ново положение, като ускори федерацията за която св. Писание говори. Тройното съглашение се състои сега отъ Русия, Велико-Британия и Франция, но понеже, Русия не е била частъ отъ Римската Империя, тя рано или късно, ще трѣбва да се оттегли отъ другитѣ двѣ съюзници. Тройниятъ съюзъ се състои отъ Германия, Австро-Унгария и Италия, но понеже Германия не е била частъ отъ Римската Империя, по сѣщата причина и тя ще трѣбва да се откъсне отъ другитѣ двѣ. Цѣла Австро-Унгария не бѣше включена въ Римската Империя, и слѣдователно и тукъ ний можемъ да се надѣваме за разцѣплене. Ирландия не се включаваше въ Римската Империя — это защо и тукъ има причина да върваме за едно отцѣляне. Азъ не искамъ да минавамъ за пророкъ, но точно сега ставатъ такива цѣща въ Континента на Европа, че не е изключена възможността отъ едно ново реорганизиране на нациитѣ, и по този начинъ да се създаде едно ново положение, което отъ само себе си би било една много бърза стѣпка къмъ Армагеддонската война.

II. Настоящата Европейска война значи ли, че ний сме близо до краятъ на свѣтътъ?

Азъ трѣбва да кажа не. Естествено, ний сме много по-близо до свѣршекътъ на свѣтътъ, отколкото бѣха нашитѣ праѣди, но ако въпросътъ е, сме ли ний до самиятъ край, тогава азъ отговарямъ не, и то по нѣколко ясни причини. Ако тѣкуваме правилно св. Писания, тогава хилядо години, или както богословитѣ казватъ една цѣла хилядо-годиш-

нина на миръ и правда трѣбва да се възцѣри на тази земя прѣди да дойде свѣршекътъ. Но, защото никой не ще каже, че хилядо-годишнината е почнала, ний можемъ да вѣрваме, че краятъ е най-малко хилядо години далечъ.

Но отъ друга страна, ний може да сме много близо до краятъ на вѣкътъ, а това е съвсѣмъ другъ въпросъ. Имало е нѣколко вѣка, или етапии въ историята на човѣческата раса въ които Богъ е дѣйствалъ по различни начини съ Своитѣ людие. Едемския вѣкъ се завърши съ една катастрофа, нашиятъ първи родители бѣха изпждени отъ Едемската градина и единъ ангелъ бѣше изпратенъ да пази пътя за дървото на живота. Прѣдпотопния вѣкъ се завърши съ една катастрофа и цѣлата раса бѣше помѣтена отъ лицето на земята съ изключение на осемъ души. Слѣдпотопния вѣкъ се завърши съ една катастрофа и Богъ разбѣрка езицитѣ на хората, и тѣ се разирѣнаха по всичката земя. Мойсеевия вѣкъ се завърши съ една катастрофа, разиятието на Синайскитъ Божий и разгонването на Израилъ между всичкитъ народи, за чийто избавление и благословение, тѣ бѣха избрани. Сега, ний сме въ християнския, или църковния вѣкъ, който тоже ще се завърши съ катастрофа. Подиръ като църквата се възнесе, ще настѣпи сѣдмий денъ за евреитѣ и езициитѣ, едновременно, както св. Писания учатъ, съ Армагедонската война.

III. Какво е отношението на тази война къмъ второто идване на Христа и какво значи второто идване на Христа?

Второто идване на Христа (второто пришествие) значи Неговото лично, въ смисълъ видимо явление на земята. Това ясно се потвърждава отъ св. Писание.

„Мжже Галилеяне, що стоите та гледате на небето? Този Исусъ Който се възнесе отъ васъ на небо, ще дойде тъй както Го видѣхте да отхожда на небо.“ (Дѣян. 1:11).

„Защото се яви Божията благодать, спасителната на вситѣ чловѣци, която ни учи, да се отречемъ отъ нечестieto и отъ свѣтовнитѣ похоти, и да живѣемъ цѣломъдрено и праведно и благочестиво въ настоящия вѣкъ, като ожидаме блаженната надежда и славното явление на великия Богъ и спаса нашего Исуса Христа“ (Титу 2:11-13).

„Възлюблени, сега сме чада Божий, и още не се е явило какво ще бждемъ; но знаемъ, че кога се яви ще сме подобни Нему, защото ще Го видимъ както е.“ (Иоан. 3:2).

„Ето, иде съ облацитъ; и ще Го види всѣко око, и онѣзи, които Го прободоха, и ще възридаатъ за Него всичкитѣ племена земни.“ (Откр. 1:7).

Цѣлата християнска църква практически е съгласна съ това вѣрвание, като се сѣди отъ вѣруването на различнитѣ християнски групировки; и едвали може да бжде друго яче, като се види, какво голѣмо мѣсто заема това учение въ Новия-Завѣтъ. Близо, около триста пѣти въ Новия-Завѣтъ се споменава за второто идване на Христа, и никое друго учение въ християнството не е така широко подцѣртано отъ Святи Духъ, освѣтъ нашето изкупление чрѣзъ жертво-приносителната смъртъ на Христа.

Но, при все, че църквата е съгласна съ факта за второто идване на Христа, тя се раздѣля на нѣколко лагери по отношение за вѣрмето на Неговото второ идване. Има секти, които казватъ, че св. Писание учи, че Исусъ Христосъ ще дойде вторий пѣтъ прѣди хилядо-годишнината, а други казватъ, че Той ще дойде подиръ тази дата.

За себе си, азъ вѣрвамъ, че второто идване на Христа ще бжде прѣди хилядо-годишнината и че самото Негово идване ще я докара, или наложи. Азъ вѣрвамъ въ това по нѣколко причини, една отъ които е Неговата заповѣдъ да „бдимъ“, която така често се повтаря въ Новия-Завѣтъ. Не би имала никакво значение тази заповѣдъ, ако второто идване на Христа ще бжде подиръ хилядото години на миръ и правда. Друга причина е учението на Иисусовитѣ притчи, които сѣ свързани съ този прѣдметъ. Най-простата отъ тѣхъ да разберемъ въ това отношение е притчата за благородния чловѣкъ, който отиде въ страна далечна да приеме за себе си царство и да се върне (Лука 19 гл.) Когато той замина, остави подиръ себе си двѣ класи хора, и когато се завърна, той нахѣри сѣщитѣ тѣзи хора — своитѣ слуги, и своитѣ съграждани. Тѣзи послѣднитѣ го ненавиждаха и изпратиха слѣдъ него посланици да му кажатъ: „не щемъ тогава да царува надъ насъ.“ Но когато той се върна, викна ги прѣдъ себе си и всички ги изтрѣби. Явно е, че този благороденъ човѣкъ е самъ Господъ, но ако при Своео второ идване, Той запари хилядо-годишнината да го чака, тогава „гражданитѣ“ въ притчата, ще станатъ всички Негови слуги.

Съ нѣколко думи, само нека кажа, че Повиятъ Завѣтъ раздѣля свѣтътъ на три класи: евреи, езициници, и църквата Божия (1 кор. 10:32) за всѣхъ отъ тѣзи групи, Иисусовото идване има различно значение. За църквата то значи възнесение. За евреитѣ, то значи показание и обръщание като народъ и избавление отъ страданияето което сега имъ причиняватъ езическитѣ народи. За езициитѣ то значи, първо сѣдъ, и тогава обръщане и то главно чрѣзъ евреитѣ.

Въ всичко това има два урока. Първо, урокъ на надежда. Колкото и да е мрачна сега нощта, и колкото да е ужасна днешната Европейска война, ний вѣрваме, че това е тѣй, защото свѣтлата зора е на изгряване. Исусъ иде и Той носи правда, миръ и изобиленъ животъ. О, тая свѣтла надежда ни издига надъ свѣтътъ и надъ неговитѣ ниски амбиции. Що ме е грижа, да ли съмъ богатъ или бѣденъ; що ме е грижа да ли съмъ почитанъ или ненавижданъ; що ми е грижа да ли съмъ добръ облеченъ или не; що ме е грижа да ли съмъ самъ, или съ приятели — Исусъ иде, Исусъ иде!

Но тукъ има тоже урокъ на длъжностъ. Великата днешна нужда е покаяние, вѣра и послушание. И този зовъ трѣбва да се чуе първо отъ църквата, защото отъ нея ще почне сѣденето. *Църквата въ своята въра, въ своята служба, и въ своитѣ методи е отпаднала. Свѣтътъ и свѣтски чловѣци сѣ я ослабили и нейната амбиция е била нейната собствена слава, а не славата, поклонението, послушанието и очакванието на нейния Господъ.*

О, нека църквата се събуди отъ нейната латаргия; нека тя се зазрами отъ нейния компримисъ

съ свѣтътъ; нека тя изповѣда своето неврѣие; нека тя се очисти отъ лъжливитѣ свещенослужители, и фалшивитѣ пророци; нека тя се върне при Библията, при молитвата, при истинното проповѣждане на Евангелието; нека тя се отлъчи отъ всѣко нечисто вѣщо; нека тя търси да спасе човѣчески души;

нека издигне Христа прѣдъ свѣта, като единъ члвкъ Спасителъ на човѣчеството.

— **Поканете се, защото наблѣжи царството нѣбесно!**

— **Ето, ида скоро.**

— **Ей, дойди, Господи Исусе!**

Князътъ на мира.

Колко промѣливи и различни сж били възгледоветѣ на старозавѣтния еврейски пророкъ за идния Мисия!

Той Го видѣ въ Неговото смирение, и въ Неговото възвишение; той Го посочи не само като „чловѣкъ на скърби“, но тоже и като Богъ крѣпкъ, Отецъ на бъдащия вѣкъ, Князь на мира.

Азъ не вѣрвамъ, че каква да е друга титла дадена на нашия Спасителъ въ днешно врѣме, ще изтрѣгне повече адмирация, повече почетъ както тази Князь на мирѣтъ. Но човѣкъ би се поколебалъ, даже въ това двадесето столѣтие, да я изрече, като знае, че историята на човѣчеството е история на звѣрски изтрѣбления и кръвопролития; и че възгледоветѣ поддържани отъ различнитѣ правителства на земята, и отъ болшинството, не сж още напълно въ акордъ съ учението на „Князѣтъ на мира.“

Ужаситѣ на войната.

Никое човѣческо перо не може да рисува, никой човѣчески езикъ не може да опише ужаситѣ на войната.

Една майска заранъ въ 1879 год. генералъ Скобелевъ е стоялъ на Шипченското полесражение. Година се бѣ минала отъ Турско-Руската война. Ходейки на самъ-натамъ, той се спрѣлъ на едно мѣсто и свалилъ шапката си като съзрѣлъ единъ вчупенъ дървенъ кръстъ, означаващъ гробѣтъ на единъ отъ падналитѣ герои. Тогава повдигналъ главата си и изгледалъ цѣлото полесражение. Снѣгѣтъ се топѣлъ. Плиткитѣ гробове били разровени отъ силнитѣ зимни вѣтрове и псета и вълци довършвали унищожителната работа на войната. Тукъ-тамъ се виждали цѣли части отъ човѣчески тѣла. Генералъ Скобелевъ се обърналъ къмъ свои адютантъ и му казалъ: „Вижъ, какъ тѣзи човѣчески черепи ни се жбятъ!“ Подиръ малко мълчание продължилъ:

— Изсѣхналата сълза е много повече сладка, отколкото проливането моря човѣческа кръвъ.

Една юлска вечеръ въ 1863 год. Прѣзидентъ Линколнъ е билъ въ Гетисбургъ, кждѣто голѣмата битка въ врѣме на Американската война току що била завършена. Той стоялъ тамъ мълчаливъ за извѣстно врѣме, гледайки окървавеното поле, и тогава съ просълзенъ гласъ извикалъ:

— Охъ, това е ужасно, ужасно!

Генералъ Шерманъ, познаващъ военното изкуство и бойнитѣ ужаси е казалъ: „Войната е пѣкълъ.“

Повтарямъ, кърванитѣ сцени на полесражението сж неописуеми. Жертвитѣ на войната въ пари и животъ сж извѣнъ всѣко изчисление. Изсушаването на държавнитѣ

„И името Му ще се нарече Чуденъ, Съвѣтникъ, Богъ крѣпкъ, Отецъ на бъдащия вѣкъ, Князь Мира.“
Исаия 9 : 6.

източници; убиването на младежитѣ; облагането съ голѣми данѣци хората; дѣцата останали безъ бащи; о, всичкото това опустошение на войната е извѣнъ силата на езика да го опише.

Ний не можемъ да прѣмахнемъ ужасѣтъ на войната чрѣзъ вѣнци и букети за честъ и храбростъ, нито пѣкъ чрѣзъ поезия и пѣсни. Всички звукове на воената музика; всички биене на тъпани и барабани; всички видове маршируване на армитѣ, не могатъ да заплатятъ живота отнетъ отъ червената рѣка на войната. Азъ не съмъ равнодушенъ къмъ куражѣтъ и героизма, къмъ себеотрицането, които се показватъ въ войната. Но, кой може да изчисли ползата, ако този куражъ, този героизъмъ, и тѣзи жертви сж били направени за образованието, за материалното подобрѣние, и за спасението на човѣцитѣ?

И така, когато се дава на Едного титла като тази: „Князѣтъ на мира“, много е естествено да питаме: Възможно ли е? Кой е той? Кога ще почне неговото царуване? Ще ли бѣде то универсално, всесвѣтско? Какво може да се направи за ускоряването на този день?

Гласътъ на Св. Писание.

Всѣкой, който внимателно изучава Св. Писание, ще види, че една епоха на миръ е ясно прѣдсказана. Очерователна, наистина, е картината която пророкъ Исаия рисува. Благословения миръ ще бѣде не само надъ човѣцитѣ, но и животинското царство ще бѣде включено. „Вълкѣтъ ще живѣе съ агнето, и ристѣтъ ще си почива съ ярето, и телето, и лъвѣтъ, и огоенитѣ все на едно, и малко дѣте ще ги кара.“ „Народъ врѣхъ народъ не ще да дигне пожъ, нито ще научатъ вече бранъ.“

Пророкъ Осия дава едно хубаво описание на тази ера: „Въ онзи день ще направя завѣтъ за тѣхъ съ звѣроветѣ и съ птицитѣ небесни и съ гадоветѣ на земята; а лѣкъ и мечъ и бранъ ще съкруша отъ земята, и ще ги населя въ безопасностъ.“ Много пѣти Давидъ, — поетъ и царъ пѣеше за тази славна епоха на миръ; и въ прѣдсѣдната книга на Стария Завѣтъ, ний намираме увѣрението, че „военний лѣкъ ще се изтрѣби; и Той ще говори миръ на народитѣ, и властѣта Му ще бѣде отъ море до море и отъ рѣката, до краищата земни.“

Вѣрно е, че всички тѣзи чудесни думи сж взети отъ Стария Завѣтъ, но когато обърнемъ Новия, ний намираме принципитѣ на миръ да се ниятъ отъ страницата на страница като златна нишка.

Една личностъ.

Азъ желая, вий особно да заблѣжите, че тази епоха на миръ е отождествена съ една личностъ! Не съ

теория, не съ система, по съ една личност. Исусъ е така ясно отождественъ съ мирътъ и всички неговии благословения, както бѣше Александъръ Велики, Цезарь, Анибалдъ, или Наполеонъ съ войната. „Началството ще бѣде на рамото Му. И името Му ще се нарече Князътъ на мира.“ Единъ всеобщъ миръ, безъ единъ всеобщъ Христосъ не може да бѣде траенъ миръ.

Какво ний ще правимъ?

Какво ще правимъ, за ускоряването на всеобщия миръ? Трѣбва ли да правимъ нѣщо, или да сѣрпемъ рѣцѣ и да гледаме какъ държавитѣ увеличаватъ своитѣ флотски сили и армии? Да не бѣде! Ний трѣбва да работимъ за миръ. Ний трѣбва да се молимъ за миръ. Ний трѣбва да жертваме за миръ. Ний трѣбва да гласуваме за миръ; но нека не забравиме Този, Който е „Князътъ на мира.“

Ангелската пѣсенъ.

Не пѣха ли ангелитѣ при Неговото рождение „миръ на земята?“ Всѣкой очаква миръ въ небето. Има само едно мѣсто, където война и кръвопролития сѣ непознати. И това е небето. Но пѣсенъта на ангелитѣ бѣше „миръ на земята.“

Сили противъ войната.

И безъ съмнѣние, пожътъ ще се повърне въ пожнищата. Има сили на работа, които сѣ прѣдначени въ прѣдсказаното врѣме да реализуватъ ожидания миръ.

Първата отъ тѣзи сили е самата война. Войната е сама убийственото копие което спомага за своето унищожение. Всѣки вистрелъ въ тази луда себепотрѣбительна Европейска война е голѣмъ гвоздей въ собствения ѝ погребаленъ ковчегъ. Всѣки левъ даденъ за поддръжане на войната, всѣки човѣкъ падналъ на полесражението ускоряватъ смъртъта на войната. Факта, че войната между Русия и Япония е коштувала на Русия 5 милиарда лева и на Япония 3 милиарда лева и половили милионъ човѣци; че гражданската война въ Америка е коштувала 35 милиарда лева и единъ милионъ човѣци; че само въ разстояние на 25 кѣси години, свѣтътъ е платилъ 65 милиарда за войни, този фактъ е достатъчно силенъ да изтрѣгне протеста на всѣки разуменъ човѣкъ, кога се чуе викътъ: война, война, война искаме!

Но какво да кажемъ за ужасното изтрѣбление на човѣчески животъ? Повече отъ 4 милиона човѣчески същества сѣ били избити по личната амбиция на Наполеонъ Бонапартъ. Четири милиона човѣчески същества, мислѣте това! А отъ тогава, кой може да изброи жертвитѣ? О, небесни ангели, кой може да разкаже трогателнитѣ сцени, които вий сте наблюдавали на полесраженията!?

О, нека не забравяме, че въ гърдитѣ на войника тупти сърдце, пълно съ нѣжни чувства за оставенитѣ мили въ домогъ. Единъ войникъ е билъ намѣренъ въ сегашната война съ портрета на малки дѣца въ неговитѣ изстинали рѣцѣ. Последното нѣщо, върху което той оспрѣлъ погледътъ си на бойното поле, е било портрета на дѣцата му.

Въ една отъ галериитѣ въ Брюкселъ има една картина която прѣдставлява посрѣщането на Наполеонъ въ пѣкълъ. Когато той влази прѣзъ вратата, голѣмо множество отъ неговитѣ жертви го посрѣща. Виждатъ се разни хора: нѣкои съ обезобразени лица, други съ

одрѣзани рѣцѣ, други съ единъ кракъ, слаби и изпити майки съ своитѣ мъртви рожби. Всички, тѣ, посрѣщатъ виновника на тѣхното окайство. Уви! При такива гледки, кой е този разумъ, който ще поддрѣпи войната!

Но, има друга една сила, която безъ съмнѣние е прѣдначена да тури край на това зло, и да ускори всеобщия миръ. Това е евангелието на Христа, което отива до коренътъ на злото, като иска да отскубне житѣ на грѣхътъ. Евангелието не гледа на войната като на кожна болѣст. Човѣческата раса е заразена въ сърдцето, и Евангелието иска да промѣни това болно сърдце, съ друго, ново, здраво, божествено. Наистина Исусъ не е осѣдилъ войната съ ясни и точни фрази, но той е сложилъ въ живота такива основни принципи, които, ако се живѣятъ, ще направятъ войната невъможна. Исусовото учение за любовь и братство, безъ разлика на класи и националности, е абсолютно непримиримо съ борбитѣ, били тѣ лични, или национални. Той знаеше, че свѣтътъ е изпадналъ въ зло, и той силно атакува злото. Но какъ? Не съ силата на плътъта, не съ силата на орѣжиято, но съ доброто влияние на прѣбѣждащия въ Него духъ: духътъ на любовь, на себепожертване, и вѣра. Ако този духъ на Исуса бѣше въ сърдцата на князе и царе и държавници, това срамно желание за завоюване, което хвърли цѣлия Континентъ въ кръвопролития, не би съществувало. Скандалозно нѣщо е, щото въ тѣзи дни на конференции за миръ, войната да се поддрѣжа отъ правителства и организации, които претендиратъ че сѣ носители на християнска цивилизация.

Азъ оставамъ на други да говорятъ за дипломатическитѣ спекулации въ този европейски водовъртежъ. Задъ и надъ всички други размисления прѣдъ насъ се изпрѣчва печалния фактъ, че всички тѣзи пации претендиратъ да сѣ християнски; тѣхнитѣ държавници и управници се считатъ за християни; тѣхното държане прѣдъ свѣтътъ е такаво на цивилизовани християнски управления и организации. И все пакъ, ний ги виждаме ангажирани въ тази титаническа, гигантска война, краятъ на която, явно е, ще бѣде упостожението на много градове, села и човѣчески животъ. И за менъ, подиръ човѣческитѣ жертви, най-печалното нѣщо въ тази европейска война е, че тя дискредитира, подрива християнството прѣдъ езическия свѣтъ. Мнозина, които не вѣрватъ въ ученето на Христа, сѣ неотклоними противници на войната. И тѣ сега виждатъ и знаятъ, че всички държави, вѣвлечени въ тази война се наричатъ християнски държави. Тѣ виждатъ, че много църкви се молятъ за тържеството на орѣжиято, което значи повече убийства, повече кръвъ, повече сираци и вдовици, повече смъртъ. И казватъ: „Това ли е християнството? Това ли сѣ християнитѣ?“

Единичкия отговоръ, който може и трѣбва да се даде е, че това не е християнство.

Единъ ученъ езичникъ билъ запитанъ веднажъ, какво мисли за християнството, и той отговорилъ: „Азъ мисля за християнството, че то никога още не е опитано, не е живѣно.“ Днешната война показва истинността на тази мисль. Европейскитѣ правителства, европейскитѣ водители, още не сѣ турнали въ практика християнството. Христосъ никога не е училъ това което днесъ въ името на християнство се върши—изтрѣбване на хора. Това е криворазбрано християнство, и криво прѣдставяне Христа.

Исусъ самъ въведе въ човѣческата мисль понятието за хуманность, т. е. идеалътъ, че човѣчество-

то е една голѣма Божия фамилия, и за да подигне съзнанието на хората къмъ този идеалъ, Той заповѣда на ученицитѣ си да отидатъ по цѣлия свѣтъ и проповѣдватъ една надежда, едно спасение, една цѣль. Християнството е общочовѣшка религия, и когато се разбере право, и се практикува право, то ще наложи всеобщий миръ на земята.

Мирътъ, който Христосъ дава.

Но мирътъ, който Исусъ дава, значи не само прѣкръпяване на войната, не само уравниение на границитѣ, не само разпущане на армиитѣ, не само обръщане казармитѣ на възпитателни заведения. Исусъ ще прѣмахне самата причина на войната. Всеобщъ миръ, значи всеобща правда. Ще има миръ отвънъ, защото първомирътъ ще зацари вътрѣ. Христосъ дава миръ на личния животъ, на отдѣлното сърдце. „Оправдани чрѣзъ вѣра, ний имаме миръ съ Бога.“ Той ни дава миръ

въсрѣдъ най-голѣмитѣ скърби и грижи на живота. Той е нашия миръ. Трогателна картина е прѣдставлявалъ единъ войникъ, който билъ намѣренъ на полесражение, съ отворено евангелие и неговия безжизненъ прѣстъ върху Иоана 14 : 27 ст.: „Миръ ви оставямъ, Моия миръ ви давамъ; Азъ не ви давамъ, както свѣтътъ дава. Да се не смущава сърдцето ви, нито да се устращава.“

Исусъ Христосъ дава миръ въ послѣдния часъ на живота. Не ми е чудно, че г-жа Сусана Уелси, майката на Джонъ Уесли, основатели на Методизма, когато умираше, казала на дѣцата си: „дѣца, изпийте една пѣсень за слава Божия.“

Но, Христосъ дава на своитѣ послѣдователи бѣченъ миръ. „И ще обрѣше Богъ всѣка сълза отъ очитѣ имъ, и смъртъта не ще я има вече, нито жалѣние, нито писъкъ, ни болестъ ще има вече, защото първото се мина“

Началото на едно велико духовно събуждане.

Ний обѣцахме въ миналия брой на „Хр. Свѣтъ“, че ще дадемъ нѣкои факти за съживлението въ София, което слава Богу, се е развило въ голѣми размѣри и е запалило сѣщия огънь на друго мѣсто. Единъ братъ ни изпраща слѣдното:

Подиръ миналата годишна конференция на Методистката църква въ България, единъ младежъ, членъ на Софийската методистка църква се моли въ едно отъ събранията съ думитѣ: „О, Господи, Всемогъщия Боже, Който пращашъ събуждания въ други страни, защо не изпращашъ и въ България? Не ни забравий, като ний мислимъ, че сме съвършено изоставени отъ Тебъ. Ний искаме животъ, о Боже, животъ прѣзобилентъ. Заради Исуса Христа, аминъ.“ Това бѣше цѣлата негова молитва. Нищо повече не се спомена нито въ молитви, нито въ свидѣтелства за съживление. Но тази кжса молитва бѣше чула отъ редовния посѣтителъ на събранията, младия Аврамъ Зилберщайнъ, който наскоро се е върналъ отъ Америка съ жена си и двѣтъ си малки дѣца. Г-нъ Зилберщайнъ е роденъ въ София, но защото е билъ за много години въ Америка и защото подиръ завръщането му въ София работата му е била изключително свързана съ английски езикъ, и защото самата му г-жа е американка, той едва ли можеше да каже правилно едно изречение на български. И случи се, той да е въ горѣказаното събрание. Подиръ благословението на пастиря, г-нъ Зилберщайнъ се изправи и каза: „желаю да кажа нѣколко думи. Макаръ че не съмъ членъ на тази църква, но отъ какъ съмъ почналъ да посѣщавамъ редовно събранията, особенъ интересъ съмъ питаелъ къмъ васъ, и сега искамъ да ви кажа, че съживление може да има, ако се желае. Молитвата казана отъ този младежъ, ме дълбоко трогна, и когато той се молѣше, азъ не можахъ да не мисля, че ти бѣ криво изговорена. Богъ желае да изпрати съживление въ България. Богъ никога не ще откаже това нито за България, нито за коя да е друга страна. Но първо, българитѣ трѣбва да го искатъ и да го искатъ настойчиво. Ако до сега не е имало съживление въ България, причината не е у Бога, не че Богъ не е искалъ да го проводи, но самитѣ хора не сж го искали. Ако вий се молите, тогава искайте отъ Бога така: „О Господи, из-

прати ми съживление, събуди ми, и почни отъ менъ“, тогава, ако вий сте готови, и ако желаете да заплатите цѣната за таково съживление, като се отърсите отъ всѣко зло което е помежду ви, тогава Богъ ще ви съживи. Той трѣбва да ви проводи измоленото съживление. Като каза това, той седна. Пастирътъ изгледа въпросително този младъ еврейинъ, тогава съ единъ положителенъ гласъ обяви: „Идущата недѣля вечеръ на това мѣсто нашия братъ Зилберщайнъ ще разкаже историята на своето обръщане.“ Той каза това, безъ да бѣше питалъ, да ли послѣдния ще приеме, или не.

Идущата заранъ на осемъ часътъ, както винаги, г-нъ Зилберщайнъ работеше съ пишущата машинна въ канцеларията на националното осигурително дружество „Балканъ“, кхдѣто той е билъ условенъ да работи за три години като английски кореспондентъ въ американския отдѣлъ на казаното дружество. Той продължаваше да работи; като че нищо не го интересува. Подиръ канцеларската работа, той се връщаше въ кѣщи и съ български рѣчникъ въ рѣка, той се готвеше за недѣля вечеръ. И пошеже не знаеше достатъчно добръ български езикъ, страхуваше се че ще прави много грѣшки и може би не ще може нищо да кажи.

Доиде недѣля вечеръ. Той е въ църква за да разкаже историята на своето обрашане отъ юдеизма въ християнството. Подиръ нѣколко пѣспи и молитва, пастирътъ прѣдстави говорителя като каза, „Сега ще чуемъ историята на обръщанието на г-нъ Зилберщайнъ.“

Г-нъ Зилберщайнъ се качи на амвона и подиръ минутно недоумѣние и не сигурностъ въ себе си, каза: „драги приятели, на първо мѣсто ще извините моитѣ граматически погрѣшки, защото съмъ забравилъ да говоря правилно български езикъ. И второ, ще ме извините, че не ща да ви кажа историята на моето обръщане тази вечеръ, тъй като азъ съмъ рѣшилъ сега да говоря за нѣщо друго.“

Тогава той прочете втората глава отъ книгата „Дѣяния на Апостолитѣ и проповѣдва за необходимостта отъ чакане и просене за дарътъ на Духъ Святи. Изглеждаше като че самъ Господъ даде нужднитѣ думи на младия еврейинъ и въ края на проповѣдта, виждайки че чрѣзъ силата на Святи Духъ интересътъ у хора-

та е събуденъ, той, безъ да е питалъ пастиръ и настоятелството, обявява че събрания ще се държатъ всѣка вечеръ на това мѣсто за молитви, за изпросване на Духъ Святи, като почнемъ още отъ тази вечеръ. Тогава той направи едно нѣщо което е ново за нѣкои наши църкви. Той помоли, тѣзи които сж готови да се молятъ за получаването на Духъ Святи, да си вдигнатъ ржката. Болшинството отъ присѣтствующитѣ вдигнаха ржката си.

Първиятъ день на съживлението.

Идущата вечеръ сжщитѣ тѣзи хора изпълниха мѣстото. Г-нъ Зилберщайнъ се изправи на амвона и проповѣдва. Той не се извиняваше вече за своитѣ граматически погрѣшки, па и хората не обръщаха внимание на тѣхъ. Подиръ неговата проповѣдь единъ отъ присѣтствующитѣ се изправи прѣдъ публиката и измѣчванъ отъ вътрѣшна борба, той почна да плаче. Съ слъзи на очи той каза: „азъ съмъ грѣшилъ; азъ съмъ грѣшилъ противъ Бога и противъ човѣка. Азъ опитнихъ доброто име на снаха си, като употрѣбихъ най-мръсната лъжа противъ нея и станахъ волно оръдие въ ржцѣтъ на нейнитѣ врагове. Тукъ е снаха ми и братъ ми, и азъ публично искамъ извинение, за да бѣда извиненъ и отъ Бога. Моля, о моля ви, простете ми, за да мога да прося отъ Бога прощение.“ Снахата се наведе надъ стола и почна високо да плаче. Тя бѣше сбъркала, печално сбъркала и присѣтствующитѣ се съмняваха да ли неговитѣ думи сж истинни или не. Но тя му прости, прости и на жена му и той изпроси Божието прощение сжщата вечеръ. Подиръ него стана

единъ младежъ

който съ сжщата смѣлость, съ сжщата неумолимость и на край съ сжщото рѣшение почна изповѣдта си. Тамъ бѣха родителитѣ и сестритѣ му. Развалнуваното момче почна: „Тате (това става прѣдъ всички присѣтствующи) азъ съмъ билъ нечестенъ спрѣмо тебъ. Ти си се довърявалъ менъ и ми си давалъ пари, но азъ много пати съмъ те мамилъ, о, тате, азъ не съмъ билъ честенъ спрѣмо тебъ. Азъ се чувствамъ много нещастенъ и нѣмамъ миръ въ себе си и съ Бога. Желая да се очистя и искамъ да вървя вече въ правия пкътъ. Тате, ще ли ми простишъ? Мога ли да гледамъ въ лицето — подиръ като съмъ извършилъ тѣзи ужасни нѣща?“ Подиръ малко малчение, стариятъ баща стана и крайно развълнуванъ прѣгърнати съ синътъ си колѣничиха прѣдъ олтарътъ и прѣдъ Всевишний, любезний и простителний Спасителъ си опростиха. — Подиръ тѣхъ една жена изповѣдва че е нарушила седмата заповѣдь. Другъ изповѣдва че е кралъ и че е прѣкаралъ по-голѣмата частъ отъ живота си въ затвора. Много други изповѣди послѣдваха и Божииятъ Духъ, явствуваще, че силно се прояви. — Нѣкои хора се нервираха и спрѣха да идватъ на съживителнитѣ събрания, доклѣ тѣ взеха съвсѣмъ различна форма. — Вечеръ подиръ вечеръ, г-нъ Зилберщайнъ идваше въ църква на седемъ часътъ, и подиръ като е работилъ усилено цѣль день, и на колѣнитѣ прѣдъ Бога се молѣлъ цѣль часъ, и на осемъ часътъ събранието почваше, и почти всѣка вечеръ се свършваше на единадесетъ часътъ.

Една отъ характеристиката на това софийско духовно съживление е тази, че всички грѣшници се молѣха да колѣничатъ прѣдъ олтаря и да се изповѣдватъ. Така старитѣ църковни членове се очистиха и съживиха, а това стана причина за увеличение на обществото. Мно-

го души се прибавиха къмъ спасенитѣ. На втората седмица пакъ се държаха всѣка вечеръ събрания сѣ въ сжщия духъ себе очистване, изповѣдане, плачене, покаяние и обращение, тогава послѣдва трета седмица и четвърта и така съживителнитѣ събрания продължаваха цѣли три мѣсеца. Богъ всѣкой день увеличаваше спасенитѣ. Отъ двадесетъ и четири души, членове на църквата сега има сто и петнадесетъ членове и продължаватъ да се увеличаватъ по-вседневно.

Една вечеръ въ едно отъ събранията, г-нъ Зилберщайнъ каза, че като минавалъ прѣзъ Подуене видѣлъ много хора тамъ между които има условия да се работи. Той поиска да се събератъ пари за поддръжане нова църква въ Подуене. Сжщата вечеръ отъ това малко събрание се събраха повече отъ седемдесетъ лева, а единъ отъ жителитѣ въ Подуене отпусна кжщата си безъ наемъ за двадесетъ дни. Г-нъ Зилберщайнъ почна да държи съживителни събрания и тамъ. Салона се пълнеше съ публика всѣка вечеръ, дворътъ и улицата наоколо бѣха пълни съ хора, дошли да слушатъ евангелието. Едно нѣщо трѣбва да се заблѣжи тукъ. Г-нъ Зилберщайнъ не иска голѣма публика. Това не е цѣльта на събранието му. Той иска резултатъ. И Слава Богу, резултати има. Още въ първото събрание въ Подуене, подиръ поканата къмъ грѣшницитѣ, единъ човѣкъ се изправи и каза: „Азъ не съмъ взелъ отъ човѣка това което мога да му възвърна. Каквото съмъ взелъ отъ човѣка, азъ не мога никога да го върна. Прѣди нѣколко години азъ убихъ човѣкъ и отгнѣхъ живота му. Моля ви, молѣте се за мене, и просете Богъ да ми прости този ужасенъ грѣхъ.“ Този убиецъ бѣше първия плодъ въ Подуене. Въ едно кжсо врѣме се организира недѣлно библейско училище за най-бѣднитѣ въ Подуене и тѣзи бѣдни дѣца събраха помежду си до сега двадесетъ лена за работата. Сега ний имаме петъ проповѣдници въ нашето общество. Тѣ бѣха мъртви. Не мислѣха че могатъ да проповѣдватъ, но сега виждатъ, че могатъ и го правятъ. Тѣ сж миряни, събудени, освятени и изпълнени съ Божествената воля за да вършатъ и тѣ нѣщо за Христа.

Идваха студенти отъ университета за да правятъ смѣшки съ граматическитѣ погрѣшки на г. Зилберщайнъ. А сега, сжщитѣ тѣзи студенти сж най-искреннитѣ негови почитатели.

Друго едно ново нѣщо, което той нареди да се върши е, проповѣдването въ кжщитѣ на обрънатитѣ. По нѣкога нѣколко събрания се държаха на разни мѣста въ едно и сжщо врѣме отъ мъже и жени. Държаха се събрания въ Банишота, кадѣто нѣколко души се обрънаха, сжщо въ Ючъ-Бунаръ, Куру-Багларъ и въ самия центъръ на града. И на всички тѣзи мѣста е имало изобилентъ плодъ.

Но трѣбваше да се измѣстимъ отъ улица Искъръ. Наехме театърътъ нареченъ „Безлатнитѣ трапезарии.“ Г-нъ Зилберщайнъ веднага рѣши да се почне работа между евреитѣ. Поискаха се пари за това. Всички радостно дадоха. Ние никога не сме давали за Божиата работа, колкото сме дали отъ какъ съживлението почна. И въ отговоръ на това Богъ ни е изобилно благословилъ. Евреитѣ масово почнаха да посѣщаватъ събранията на г-нъ Зилберщайнъ, чийто проповѣди къмъ тѣхъ бѣха много силни и убѣдителни. Нѣкои отъ тѣхъ се обидиха отъ проповѣдитѣ му и искаха да го убиятъ. Но вмѣсто него, ножътъ се заби въ ржката на единъ младежъ, който посѣщава събранията, и който

подиръ това самъ се обърна и сега се приготвява за проповѣдникъ. Имаме вече 14 евреи членове на църквата ни и очакваме по-вече да се присъединятъ. Голѣмъ е нашия успѣхъ и изглежда че Богъ е отворилъ очитъ ни, щото сега ний виждаме велики благовѣрмиа за бѣдащето. Ний сме прѣнебрѣгнали нашата длъжностъ. Работата е толкозъ лесна, и все пакъ ний не сме я

свършили. Хвала на Бога за тази добра работа извършена и дано Богъ да отговори молитвата на братъ Зилберщайнъ: „Господи дай ни цѣлия този градъ и тогава цѣлото царство, да го доведемъ при позѣтъ на Исуса Христа.“ Аминъ.

София, Септември 1914 год.

Софиянецъ.

Петръ Илевъ — Пловдивъ.

Мисионерскитъ екскурзии

на

Пловдивското Младежко Др-во „Християнско Старание.“

Въ с. Ахматово

Отдавна желяхме да посѣтимъ с. Ахматово. Разбира се не заради селото, мѣстността или за разходка. Тамъ живѣятъ християни. Заради тѣхъ искахме да идемъ.

Получихме покана да ръководимъ религиознитъ имъ служби. За цѣлата трѣгнахме 12 младежи, между които и младата американка г-ца Левагудъ съ своята цитра.

На гара Паназали ни посрѣщнаха тамошнитъ евангелисти, отъ които всѣки взе по нѣкой гостъ — за закуска. Нея заранъ службата въ Паназали не се състоя, понеже тамошнитъ приятели дойдоха съ насъ. По пѣтя ни засрѣщнаха съ талига приятели отъ с. Бадарлий, други отъ Яхалий, отиващи по нашата цѣль.

Въ Ахматовската Евангелеска Църква заварихме гости дошли отъ околнитъ села Паназалий, Яхалий, Конушъ, Ходжемово, Бадарлий. Единъ православенъ братъ още въ пѣтя ни питаше — „сборъ ли ще правите въ нашето село, та отъ всѣдѣ се стичате?“ — въ това врѣме църковната камбана канеше и него на тоя сборъ. Имахме едно събрание съ повече отъ 200 души слушатели. Дѣцата стояха прави дори до самия амвонъ. Имаше и боси крачепца, смирено събрание, внимателни.

Проповѣдь и сказка.

Прѣдседателътъ на д-то ни г. П. Илевъ говори колкото се можеше най-просто и разбрано — върху „Триътъ основни на живота: вѣра, надежда и любовъ“

Утринната, както и вечерната служби се украсяваха съ хорово пѣние, ръководено отъ г-ца М. Николава Македонска. За разнообразие г-ца Левагудъ изевири на цитра нѣколко свѣщени пѣсни, пѣти отъ г-ца Над. Гедикова.

Надошлитъ отъ околнитъ села селени бѣха канени за обѣдъ отъ гостолубивитъ ахматовци. За насъ бѣ особено пригодно въ домътъ на веселиятъ ни праятель г. Дим. Грозевъ. Бронхъ ги — 40 души (както се вижда и въ портрета долу) възрастни и дѣца. Пакъ весели и благодарни, че иматъ привилегия да сж въ дружба и любовъ съ братя и сестри въ Господа отъ съседния имъ градъ и села. Въ момента на туй разчувствуване, и по желание на ентусиастичния ни паназалийски праятель г. Георги Продановъ, се изпѣ отъ все сърдце хубавата ни пѣсенъ:

О, сладъкъ нашъ съюзъ
На вѣрни братия,
Какъ силно Господъ нашъ Исусъ
Държи ни въ любовта.

Вечерта г. Илевъ държа обемъста сказка „Къмъ безвѣрничествъ.“

Сказката обхващаше прѣдварително обявенитъ точки:

1. Сжществуването Божие; 8. Матеѣ, Марко, Лука,
2. Гдѣ е Богъ; Иоанъ;
3. Живота и човѣка; 9. Безвѣрнически моралъ;
4. Душата сжществува ли; 10. Библейски моралъ;
5. Науката и тайнитъ; 11. Безвѣрнето и морала
6. Библейскитъ чудеса; 12. Защо има безвѣрници
7. Науката и чудесата;

Сказката се изслуша съ голѣмо внимание. Вечерта дѣцата липеваха. Въместо тѣхъ бѣха дошли, за пръвъ пѣтъ въ евангелеската църква, яхалийскитъ кръчмари. Голѣма благодарностъ изияваха мнозина, мнозина.

Вечерта късно, мнозина отъ приятелитъ селени, съ фенери ни изпратиха до сръдъ пѣтя, а други до гара Паназалий. Тѣ и ний настѣрчени отъ думитъ и духътъ Христовъ — благодарни, се раздѣлихме.

Малко историйна.

Евангелизма въ с. Ахматово датира прѣди повече отъ 20 години. Началото се е почнало съ сн. „Въздържатель“ случайно попадналъ у единъ по-събуденичкътъ селенинъ. Следъ това покойния Д. Градноровъ — въ пѣтуванията си, е обикалялъ това село — раздавалъ Евангелия и брошури. Той отявленно разявявалъ на селенитъ истината Христова и настѣрчавалъ заквасенитъ отъ нея. Образува се общество отъ нови последователи Христови. Започва се гонение отъ страна на православнитъ. Сѣмейства и родове се раздѣлиха. Лоши думи и побойница се спияли върху новитъ Христови ученици. Проходящитъ тамъ проповѣдници и мисионери — особено покойния Д-ръ Г. Маршъ и г. пастиръ М. Поповъ, сж изпитали не еднакъ злобата на братята православни. Обаче, Богъ си върши чудесата. Обществото се усилява и увеличава. Съ Божя помощъ, подкрѣпени отъ г. Маршъ, ахматовци си изградиха една хубава, здрава, голѣма църква. Това село е причина щото Словото Божие да се посѣе въ нѣколко сѣрдца на околнитъ села. Днесъ отъ Ахматово сж се отдѣлиха евангелисти и образуватъ цѣли общества въ селата Паназалий и Коматевъ. Въпрѣки то-

ва, майката общество е пакъ силна и държи високо знамето Христово, за слава Божия и полза на близкиятъ имъ.

Прави впечатления, че селенитѣ — евангелисти сж съ висока духовна и уметвена култура. Служатъ за образецъ на околнитѣ имъ невѣжски брати православни, на били тѣ и граждани.

Гонения.

I.

Прѣди нѣколко години това село бѣ посѣтено отъ пловдивския владика. Той държалъ на селенитѣ една учена проповѣдь. Слушатели били и евангелиститѣ. Въ края на проповѣдта пропаднала вечниката ѣ учепостъ. Дѣдо владика се провикналь, че евангелиститѣ не вѣрватъ въ Исуса Христа, нито зачитатъ Св. Богородица . . . за туй никой да ги не слуша. . . .

Не само евангелиститѣ, но и православнитѣ останали въ недоумѣние отъ лъжливитѣ твърдениа на дѣдо владика. Евангелиститѣ сж били винаги осжждани като прѣкалено християни, а сега . . . Владишкото влияние пропаднало у мнозина негови енорияши.

II.

Има и други интересни историйки, прѣди споменатата.

Сѣбрали се еднажъ Станимашкия, Папазлийския и Ахматовския попове да спорятъ съ дошлитѣ въ Ахматово евангелисти г. г. Ст. К. Ватралски, Г. Гедиковъ и паст. Ив. Сѣчановъ. Цѣлото село слушало. Единитѣ и другитѣ държали Библията. Първитѣ твърдѣли, че евангелиститѣ се водела отъ Евангелие различно на православно. Сравнявали, тълкували, спорели. Излѣзло, че Евангелията сж еднообразни. Има разлика, да! — но тя е въ православнитѣ заблуди, прѣдания и измишления, които замѣгляватъ истината Христова и държатъ голѣма частъ отъ народа въ духовно невѣжество.

III.

Единъ страшенъ гонителъ на братята евангелисти е билъ стария ахматовски кметъ. Той сж побоища, устройвани шайки е гонилъ, биялъ и разпичавалъ имотитѣ на кроткитѣ евангелисти! Днесъ този човѣкъ, заради гнусно-лошия му характеръ и обноски, е напустнатъ отъ жена си, прѣзиранъ е отъ своитѣ си, пропиль е имотитѣ си и за прѣхраната си ходи да проси.

IV.

Умрѣль е, прѣди не много дни, стария дѣдо Панайотъ отъ с. Ахматово. Познатъ е на ахматовскитѣ, папазлийскитѣ и пловдивскитѣ евангелисти като отявленъ тѣхенъ противникъ. Той на лѣво и на дѣсно пеуваше най-хамалски и сж побоища гонеше всичко евангелско. Особно на ахматовскитѣ приятели е създавалъ голѣми скандали. Неговата собствена дъщеря послѣдва и се ожени за евангелистъ. Дѣдо Панайотовата злоба нѣмаше мѣрка. За отмъщение, той подарява всичкитѣ свои имоти на православнитѣ си синове — дори за себе си не оставилъ нѣщо. Отъ двѣ години насамъ, този човѣкъ, лѣжа тежко болѣнъ. На болничното легло омръзналь и на старата си жена; тя често го кълняла: „умри по-скоро, та и азъ да се отърва отъ тебе.“

Много се мъчилъ. Православнитѣ му познати го ядосвали съ думитѣ: „дѣдо Панайоте, ти много гонил евангелиститѣ, добро не струва, по вижъ сега какви мъжи има да тѣрпишъ въ края на живота си.“ Ни единъ отъ синоветѣ му не го прѣгледалъ, споходилъ, утѣшилъ — освѣнъ . . . изгонената и обезнаслѣдената, за евангелизма, негова дъщеря. Съ горѣща любовь и дъщеринска прѣданостъ тя бѣла върху терзающий въ болѣзни старикъ. При края на живота си той се съживилъ, видѣль отдалекъ истината. Пратилъ да повикатъ нѣкои отъ евангелиститѣ и искаль отъ тѣхъ „да се молятъ Богъ да го оздрави, слѣдъ което щѣль да ходи въ евангелската църква“ . . . Но, Богъ не прие тоя назарлъкъ и си го повика . . . да бесѣдватъ. . . .

Разбира се, че това не го съобщавамъ отъ злорадетво — че умрѣ единъ гонителъ на евангелската свѣтлина. Не! Далечъ отъ менъ такава мисль. Казвамъ това съ сърдечната скѣрбъ на познатитѣ му, че умрѣ близо до дървото на живота, а отъ плодовѣтъ му не вве за да изцѣли душата си. . . .

Колко души има и сега, подобни на посочената, които „днесъ ги вика милый Спасъ“, обаче сж небрѣжливи, дори противни да послѣдватъ!

Въ с. Папазлий.

Посѣтихме с. Папазлий — за проповѣждане Словото Божие. Утринтъ имъ се прѣдстави слово за „Горчивия духъ“ въ паралелъ съ събитие то при водата въ „Мерра.“

Слѣдъ обѣдъ, макаръ да бѣ много дъждовно, наредихме да имъ се държи сказка въ необикновеното за събрание врѣме 3 часа. Помѣщенieto бѣ пълно съ слушатели. Сказката-имаше-за-тема „Борбата на християнитѣ съ безвѣрieto.“ При края, продължихме свободна бесѣда върху мислитѣ въ сказката. Съ жадностъ се поглѣщаха поясненията. Нѣкои отъ тия пояснения самитѣ слушатели потвърждавахъ съ свои примѣри.

Мнозина искаха да посѣтимъ домоветѣ имъ.

Сторихме това само на 2 — 3 мѣста. Врѣмето лѣтеше и ние едва се отдѣлихме отъ тия пълни съ любовь и жадни за истината сърдца.

Кѣса историйка за това общество има описана въ „в. Зорница“ бр. 24 т. г.

Гонения.

I.

Въ една почти осамотена кжнурка, на юго-западния край на селото, прѣди години сж се събрали евангелиститѣ да слушатъ и четатъ Ис. Христовото Евангелие. Често то имъ било проповѣдвано отъ покойния г. Д. Градинаровъ.

Една вечеръ проповѣдалъ пакъ г. Градинаровъ. Кжщата като малка, събранитѣ стояли на двора, а говорителя подъ стрѣхата. На срѣдъ проповѣдта, върху кжщата и слушателитѣ, се сипнало дъждъ отъ камане. Догдѣ се окопитатъ, още веднажъ и още веднажъ ги посипали. Събранието се развалило.

II.

Покойния Д-ръ Маршъ е билъ гоненъ съ камане по срѣдъ день изъ селскитѣ улици. Това се извършило отъ една тѣлапа устроена почти официално. Водители на злодѣянieto сж общински свѣт-

ници. Планътъ е билъ да убиятъ г. Маршъ, за гдѣто разпространява Евангелието. Едва се спасилъ съ бѣгство въ желѣзнопътната гара. Тамъ случайно се намиралъ окоп. началникъ. Той схваналъ добръ работата и веднага спогналъ побойниците. Религията имъ се изпарила; тѣ почнали да бѣгатъ; изпокрили се въ тъмнитѣ къшета и тавани на селскитѣ къщи.

Нѣкои отъ споменатитѣ гонители днесъ сж много усърдни евангелски християни, които горко се срамятъ за варварската си постѣлка — плодъ на православното невѣжество.

Въ с. Коматеве

На единъ часъ южно отъ г. Пловдивъ отстои Коматеве — зборъ на нѣколко голѣми чифлици. Въ това село сж прѣселени шестъ ахматовски евангелски сѣмейства. Отъ доста врѣме ни канѣха да ги споговоримъ.

Отдохме въ края на августъ петъ младежи, придружени отъ евангелския дяконъ г. Я. Дойчевъ.

Приятелитѣ ни очакваха. Още въ пѣти бѣхме заерѣцнати отъ една фамилия. Прѣдложиха ни отъ

(Пловд. Млад. др-во „Християнско Старание“ въ с. Ахматово)

плодоветѣ на градината си — червени, сочни, по половинѣ кило едната — ябълка.

Въ салона на единъ старъ, отъ турско врѣме, чифликъ се извършва религиозна служба. Сѣбрани бѣха 40 души. Когато запѣха първата свѣщена пѣсенъ, гласъ излизаше като отъ 200 силни пѣвци, които усърдно пѣятъ. Дѣйствително, тия набожни хора, много усърдно пѣятъ духовни пѣсни, въ което отпослъ още повече се убѣдихъ.

Утринята словото се ръководи отъ г. П. Илиевъ, за „Словото на планината.“ Колко внимаваха въ говореното се вижда отъ това, че при евентуално слѣдващи недѣленъ урокъ, тѣ си служеха за пояснения съ изрази, сравнения и примѣри — казани въ словото.

Слѣдъ обѣдъ дяконътъ г. Я. Дойчевъ ръководи молитвено сѣбрание на което горѣщи молби, къмъ Подателя на всѣ добро, се отправяха.

Останалото врѣме, както и извѣстна частъ отъ пѣтя ни на връщане, по който слѣдваха да ни придружаватъ коматевци, се вае съ пѣне на хубавитѣ ни свѣщени пѣсни. Тия приятели много обичатъ да пѣятъ. Тѣ пѣятъ отъ сърдце.

Въ гр. Станимза.

Станимашкото евангелско общество е доста стародатира отъ 30 години насамъ. На нѣколко души попаднало едно Евангелие. Заинтересували се. Рѣшили редовно да се събиратъ въ тавана на дюкяна на стария братъ — евангелистъ г. Петръ Игнатовъ. Ревностно чели святитѣ словеса за Христа. Много е интересна тази „горница“, дори идилична въ историята си. Тайнствено е било влизането и излизането тамъ. Прѣдъ страхъ на гонение и първоначално обезсърчение тѣ взимали осторожни мѣрки да се не промѣкне между тѣхъ нѣкой безъ бѣла дрѣха...

Днесъ това общество брои десетина фамилии, повечето доста състоятелни. До прѣди нѣкоя година тѣ имаха за свой пастиръ г. Ив. М. Цаковъ. Изградиха си църковно здание, съ салонъ за повече отъ 200 души, стан за живѣне и дворъ съ овощна градина. Касата имъ разполага съ нѣколко хиляди лева готови пари. Благодарение усилията на енергичния братъ г. Атанасъ Игнатовъ, амвонътъ не е занѣмалъ. Обаче, нуждата отъ работникъ, и то работенъ работникъ — осѣзателно се чувствува отъ приятелитѣ. Тѣ търсятъ такъвъ.

Ше на два пѣти посѣтихме Станимака. Прѣзъ зимата ходихме и дадохме една много сполучлива пѣдържательна вечеринка, съ участието на г. паст. Цаковъ. Публика пълнеше освѣтъ салона и вънъ двора. Втори пѣти ходихме 17 души въ началото на м. августъ. Прѣднитѣ дни посѣтихме Бачковския манастиръ „Св. Богородица“, прѣзъ родонската мѣстност „Св. Никола.“ Въ сѣбота вечеръ се върнахме въ града — настанени между приятелитѣ.

Утринята, въ св. недѣля, църквата бѣ пълна отъ внимателни слушатели. Хорътъ почна службата съ равнопѣнието „Отче нашъ.“ Словото за „Вие кому се кланяте,“ казано отъ г. Илиевъ, бѣ слушано съ възхновение. Мнозина, мнозина благодарѣха за словото. Настояваха да не закѣснемъ съ друго посѣщение.

Евангелски народни прѣдставители.

Свършвамъ тия бѣлѣжки съ още една, която намирамъ за настрѣчителна и отъ общъ интересъ.

Въ обходенитѣ мѣста евангелиститѣ се прѣдпочитатъ и въ общественитѣ служби. Между другото, тѣ сж избрани въ общинскитѣ управления за кметове и сѣвитници.

Въ с. Ахматово прѣди нѣколко години бѣ из-

бранъ за п. кметъ энергичниятъ евангелистъ г. Д. Грозевъ. Сега въ общинския съвѣтъ има нѣколко евангелисти съвѣтници.

Въ с. *Папавлий* за кметове сж избирани евангелиститъ Д. Мирчевъ и П. Бойчевъ. Сега въ съвѣта има единъ евангелистъ — състоятелния и влиятеленъ братъ г. Коста Трифоновъ.

Въ г. *Станимака* за пом. кметове сж избирани старитъ евангелисти г. г. Добри Ив. Шоповъ и Ат. Игнатовъ.

Има едно течение, подкрѣпено особно въ *Станимака*, щото въ тазъ избирателна колегия да се поставятъ кандидатури за народни прѣдставители на отявлено ревностни евангелисти.

Има почва за велика дѣйностъ въ тия мѣста.

Нуждата отъ постоянни работници е повече отъ налѣжаща. Станимаклии свободно могатъ да самоиздържатъ единъ добръ платенъ — съживителенъ работникъ. Сжщото могатъ да иматъ и обществата въ Ахматово, Папавлий, Яхаллий — единъ работникъ за тия мѣста.

Интереса за истината Христова е много голѣмъ. Почвата е подготвена. Работници съ духа на Исавитъ думи „Ето азъ — проводи ме,“ сж много нуждни на тазъ плодородна Божия почва.

Пловдивъ, 1914 год.

МЛАДЕЖКИ ОТДѢЛЪ.

Триумфа на постоянството.

„За около тридесетъ години съмъ слѣдилъ кариеритъ на хиляди младежи въ търговския градъ Нью-Йоркъ, и съмъ намѣрилъ, че главната разлика между успѣшнитъ и неуспѣшнитъ отъ тѣхъ, се състои въ проститъ елементи на постоянството. Трайния успѣхъ по-често се спечелва чрѣзъ непоколебима твърдостъ, нежели чрѣзъ внезапенъ замахъ, колкото блѣстатъ и да е той“ —

Д-р Т. Л. Кайлъръ.

Една велика тайна за успѣхъ въ живота, е неуклончиво и рѣшително постоянство. Парадиране, смѣлоостъ и повърхностна умѣлоостъ, могатъ да пропаватъ, врѣмето, голѣмъ шумъ, ала не могатъ да постигнатъ траенъ успѣхъ. Прѣди нѣколко години, въ единъ разговоръ великия изобрѣтателъ, Тома Едисонъ, събесѣмъ неуспѣшно проповѣдвалъ едно най-силно слово върху постоянството. Той описвалъ многократнитъ си опити да направи фонографа да възпроизвежда думата „specia.“ За миналитъ седемъ мѣсеца; казвалъ той, „азъ съмъ работилъ отъ 18—20 часа дневно, надъ простата дума „specia.“ Азъ казвахъ на фонографа specia, specia. specia. но инструмента отговаряше pecia, pecia, pecia. Това би било достатъчно да направи човѣкъ да полудѣе. Но азъ стояхъ твърдо, и най-послѣ сполучихъ.“ Такъвъ човѣкъ винаги сполучава. Тая изповѣдъ на едно почти героично усилие, трѣбва да ни подбуди да срѣщнемъ житейския бой съ едно тихо, нецѣлѣбно рѣшение да се боримъ и побѣдимъ.

„Той работи ужасно,“ казалъ единъжъ единъ противникъ за Волтеръ Ралефа. Туй е вѣрно за всѣки велики люде. Тѣ сж достигнали своитъ положени чрѣзъ постояненъ трудъ и прилѣжане. Научния мжжъ, Исаакъ Нютонъ, казвалъ, че единственото нѣщо съ което той надминавалъ другитъ, било силата му да съсредоточава своето внимание. Великия ученъ, Еразмъ, когато билъ момче, поради бѣдностъ не могълъ да си купи свѣщъ, затова той челъ на лунната свѣтлина. Иванъ Милтонъ, още твърдъ младъ, изучилъ и освоилъ латински, гръцки, еврейски, сирийски, италиански и френски. Като ученикъ въ училището св. Павелъ, жаждата му за знание била толкова голѣма че той редко си лѣгалъ прѣди дванадесетъ часътъ. Подобно всичкитъ велики мжже сж достигнали успѣхъ чрѣзъ неуклончиво прилѣжа-

ние. Великия старъ германски императоръ, Вилхелмъ I, не е билъ нѣкакъвъ гений, но тайната на неговитъ способности лѣжи въ неуморното му постоянство. Ако и да той се изкачилъ на висотата на най-голѣмата своя слава, той бѣтаналъ до край скроменъ, вѣренъ и работещъ човѣкъ. Единъ казва за него: „Когато минавамъ край палата въ Берлинъ късно вечеръ, азъ винаги виждамъ великата императорска фигура стояща при зелената лампа, и си казвамъ: „Ето какъ е спечелена императорската корона на Германия!“ Прѣди три хиляди години Соломонъ е казалъ: „Всичко що намѣри ржката ти да направи, направи го съзъ силата си.“ Така сжщо той пророкува: „Видѣлъ ли си човѣка прилѣженъ въ работата си? Той ще стои прѣдъ царе; нѣма да стои прѣдъ незнаменити.“

Гения, неупотрѣбенъ съ напружане, не е гений, както единъ шиникъ жълъди не е джбова гора, казва Емърсъ. Въ човѣшкия умъ може да има епикъ, както може да има джбе въ жълъдитъ, но поемитъ трѣбва да се турятъ на книга и дървото трѣбва да израсте и порасте прѣди да можемъ да ги мѣримъ и цѣнимъ. Колцина биха желали да лѣгнатъ глупци и да се събудятъ Соломоновци! Но туй е невъзможно — вий ще жънете само това което посѣвате. Тия които посѣватъ безумие, порокъ и лѣностъ ще бератъ. Човѣкъ съ неразвити дарби е само организирана мечта, облѣчена съ кожа.

Защо много младежи оставатъ въ сжщото положение, година слѣдъ година, чакайки за повишение що никога нѣма да дойде, и търпѣйки рутинния тежкъ трудъ, отъ който най-послѣ се разболѣватъ? Често това е защото не турятъ *сърдце* въ своята работа. Тѣ извършватъ само туй което сж контрактирани да извършатъ, и което сж длжни да извършатъ, и нищо повече. Тѣ работятъ безъ вѣра, безъ

напрѣгане, безъ тласъкъ — тѣ не очудватъ свонѣ господаря съ нѣкои нови планове или идеи, и тѣй не могатъ да прогресиратъ. Има *доволно място на върха* — но тѣ не се трудятъ нито се опитватъ да се изкачатъ! Туй е твърдѣ жалко. Тоя който иска да успѣе днесъ трѣбва да тури всичкото си сърдце въ работата си, и да не надумва ако трѣбва да поработи малко повече отъ опрѣдѣленото си врѣме. Върховната необходимостъ, въ случая на много младежи, е *усърдие и точностъ*. Знаемъ за милитѣ, мекушави млади, които намѣряватъ да очудятъ свѣта съ нѣкое дѣло — *утрѣ*? Такива никога не ще успѣятъ. Посрѣдъ стълкновенията и съперничесвата днесъ; ние трѣбва да дѣйствуваме съ енергия и рѣшителностъ. Не ползва да чакаме нѣщо да се прѣобърне. „Нѣщата не се прѣобърщатъ въ тоя свѣтъ, освѣнъ ако нѣкой ги прѣобърне,“ казва Гарфилдъ.

Една литра напрѣгане струва колкото единъ тонъ късметъ (щастие). За празночкащия нѣма успѣхъ. Успѣха е сигуренъ само за вѣрния труженникъ, чийто трудъ се охарактеризирва отъ безсѣнна бодростъ и весела живостъ.

Не отпадайте! Не се обезсърждавайте отъ ранитѣ си несполуки. Най-великитѣ люде е трѣбвало да търсятъ съкрушающа поражения изначало. Даже Исусъ Христосъ, съ думи на най-голяма агония, каза: „Колко пъти искахъ . . . но вие отрекохте.“ Прѣди конечната побѣда ще има несполуки, затуй нека никой не поврѣжда себе си чрѣзъ болезнени съжаления. Забѣлѣжили сте какъ малката дума „*додѣто*“ изпъква въ третѣ притчи на 15-та гл. отъ евангелието отъ Лука? Човѣка що бѣ изгубилъ една овца я търси *додѣто* я намѣри. Жената що бѣ изгубила драхмата разтъррей всичкото у дома *додѣто* я намѣри. И тогава великодушния старъ баща, чийто

синъ бѣ отишелъ въ голѣмия градъ, да вкусн отъ всичко въ живота, и най-послѣ изпадна въ голѣма мизерия и разочарование — той не забрани заблудило то спое дѣте, но очаквае търпѣливо за него *додѣто* го прие. Отъ сѣщия духъ се нуждаемъ и ние днесъ. Ние земаме една хубава книга, хвърляме бързъ погледъ на първитѣ ѝ страници, но нѣкоя суха и мълча страница ни уплашва, и ние не постоянствуваме *додѣто* я прочетемъ. Ние възнамѣряваме да отхвърлимъ и побѣдимъ нѣкой лошъ навикъ, но намирайки че той е пуеналъ дълбоки корени въ характера ни, ние напускаме борбата намѣсто да се боримъ *додѣто* побѣдимъ. Ние прѣдприемаме нѣкоя християнска работа или почваме да изучаваме нѣкой новъ прѣдметъ, но щомъ малки прѣпятствия и нищожни обезсърчения се изпрѣчватъ отирѣдъ ни, ние се гиѣвимъ, тревожимъ и ронтаемъ, и тѣй работата остава невършена. Тоя що спечелва побѣдата днесъ, не е винаги поразително сполучливъ, ала той *трѣбва* да бѣде постояненъ, рѣшителенъ и усърденъ. Каквато и да е работата му, той трѣбва да постоянствува въ нея *додѣто* я свърши.

Врѣмето да почнете съ такъво постоянство вашата работа е *сега*. Мислете за това което Холманъ Хънтъ великия артистъ казвалъ при единъ случай когато билъ поздравенъ отъ единъ свой приятелъ за избора му да нарисува историческия стѣнописъ въ камарата на общинитѣ: „Да,“ казвалъ съ скръбъ той, „но азъ почвамъ тоя трудъ съ побѣлѣли коси.“ Братко мой, не чакай *додѣто* коситѣ ти побѣлѣятъ. Твоитѣ сили и благоврѣмния сѣ по-големи сега отколкото ще бждатъ въ бждаще. Почни сега, и работи бавно но безпирно.

Прѣвежда: Ив. Д. Стефановъ.

Помогнете на сирацитѣ!

„Отецъ на сирачетата и сяди на вдовицитѣ е Богъ въ свѣтото Свое жилище.“ Пс. 68:5.

„Тебе се прѣдава сиромаштъ; на сирачето Ти си помощникъ.“ Пс. 10:24.

„Остави сирачетата си, Азъ ще ги упая живъ, и вдовицитѣ ти да се налѣятъ на Мене.“ Пс. 49:11.

„Защото чрѣзъ Тебе ще се поимла сирачето.“ Осия 14:3.

Какви утѣшителни стихове за нещастнитѣ, които съ страхъ и съзми минаватъ днитѣ си.

Благодаримъ Богу, че чрѣзъ Неговата милостъ и днесъ тѣзи думи сѣ вѣрни.

Той подбужда сърдцата на хората по разни начини да изяватъ и изпълнятъ Неговитѣ мисли и желания спрямо нещастнитѣ.

Въ едни Той тура потикъ на дѣйностъ въ заплата на беззащитнитѣ, било съ перо или думи; у други събужда чувството на усърдна молитва и лична жертва; у трети влага любовъ на пожертвувателностъ; и тѣй чрѣзъ разнитѣ тѣзи и други срѣдства Той задоволява нуждитѣ на нещастнитѣ сираци и вдовици.

Като свидѣтелство на тѣзи Божии начини на работа днесъ „Комитетътъ Състрадание“ желае да извѣсти чрѣзъ списанието Ви, че се отваря „Сиро-

питалище“ въ София за тридесетъ пълни (крѣпни) сирака, (които нѣматъ ни майка, ни баща) които сѣ останали такива въ слѣдствие на войната и които нѣматъ възможностъ за прѣпитание.

Дѣцата за да се приематъ трѣбва да прѣдставятъ слѣднитѣ документи: 1. Крѣпелно свидѣтелство. 2. Медицинско свидѣтелство. 3. Училищно свидѣтелство (ако сѣ били въ училище). 4. Свидѣтелство отъ градското общинско управление, което да удостовери, че въ сѣщностъ дѣтето е пълненъ сиракъ, въ слѣдствие на войната и че то не е въ състояние да бѣде поддържано отъ имотъ, или какви да било други срѣдства. 5. Заявление отъ лицето, което зима грижата да испрати сирачето до Сиропиталището.

Само дѣца отъ 3 до 10 годишна възраст се приематъ и то момчета.

Срѣдствата събрани отъ Америка и Англия отъ съчувствители американци, англичани, българи и македонци сж срѣдства не отъ милионери хора, а отъ хора, които отъ любовъ, съчувствие и християнски дългъ сж отдѣлили което сж могли за отхрана и възпитанието поне на нѣколко нещастни сирака.

Ако има и отъ България такива съчувствители, които биха желали да изаявятъ своята благодарностъ Богу, че тѣхнитѣ дѣца сж били запазени отъ участието на сирацитѣ, и че Богъ ги е закрилил отъ ударитѣ на войната; то тѣхнитѣ пожертвувания бихж много улѣснили задачата на „Комитета“, тѣй като събраната сума, при настоящитѣ скъпи врѣмена, не ще бѣде достатъчна за нуждитѣ 10—15 години въ изглеждането на сирацитѣ.

Понеже зданието трѣбва да се снабди съ нуждната покрѣпка и необходимитѣ дрѣхы за дѣцата, то „Комитета Състрадание“ на драго сърдце ще приеме подарѣци и въ видъ на дрѣхы, платно, пешкири, стѣненъ часовникъ, кундури, столове, маса и пр. пр. Всички заявления и подарѣци да се испращатъ до прѣдсѣдателката на „Комитета Състрадание“, г-жа З. Д. Фурнаджиева, ул. Солунъ 16, София.

Нуждаемъ се отъ добра честна, пѣргава съ добра прѣпорѣка жена *готвачка*. Тя трѣбва да е опит-

на въ работата си и да е сама, понеже нѣмаме помѣщение освѣнъ за сирацитѣ и прислугата.

Нуждаемъ се тоже отъ една вѣрна, добродушна жена за *прислуженица*, чиято главна работа ще е съ дѣцата и чистотата на сиропиталището.

Желающитѣ да постѣпятъ на тѣзи длѣжности, трѣбва веднага да испратятъ своето „свидѣтелство на прѣпорѣка за вѣрностъ“ до сѣщия адресъ.

Желанието ни е всичката прислуга да е отъ хора съ любящо, християнско сърдце, и примѣренъ животъ, за да спомагатъ и тѣ въ възпитанието и влиянието върху сирацитѣ.

Съ това извѣстие за отварянето на „Сиропиталището“ знаемъ, че читателитѣ на списанието Ви въ Америка, българи и македонци, които дадоха своята лепта за сирацитѣ, ще почувствуватъ истинската радостъ въ това, че тѣ сж станали съучастници и съработници Богу въ това благородно дѣло.

Надеждата ни е, че тѣ, както и много други въ Америка и България, ще се интересуватъ и ще спомагатъ на Сиропиталището и за въ бѣдеще.

За „Комитета Състрадание“,

Прѣдсѣдателка: З. Д. Фурнаджиева.

Октомври 21, 1914 година
ул. Солунъ 16, София.

Мадамъ Гионъ.

„Богъ е любовъ; и който прѣбѣдва въ любовъ, прѣбѣдва въ Бога и Богъ въ него.“
I Иоанъ IV : 16

Франция прѣвъ царуването на Людовикъ XVI прѣдставляваше странни явления. Царитѣ и дворецѣтъ бѣха най-величественитѣ, които народѣтъ нѣкога е виждалъ. Ризската църква имаше тамъ такива даровити оратори, каквито надали нѣкога сж вземали амвонъ. Литературата имаше най-почтениитѣ си имена. Но религията бѣ западнала, и скачена съсъ безсѣднитѣ членове на единъ развращенъ дворецъ. Най-жестокото гонение се повдигна противъ протестантитѣ; и съживлението на благочестие между нѣколцина въ народната църква не добръ се поерѣчна отъ монарха и лапата.

При все това, поерѣдъ мрактѣ на оная ноцъ, и опасността на онова гонение, нѣкои свѣтила свѣтехъ блѣскава, и освѣтляха много души. Въ лицето на една жена се яви единъ отъ най-забѣлѣжителнитѣ характери, които Франция е отхранила и една, на която живото благочестие и полезни трудове всички християни съ възхищение почитатъ.

Мадамъ Гионъ се е родила въ Монтаржисъ, въ Ормануа, Априлий 13, 1648 г. Тя произлязла отъ Сейньоритѣ де ла Мотъ Вергонвилъ, едно почтено сѣмейство въ окръга. Тя бѣ възпитана отъ Ураулинскитѣ калугерки, между които бѣ и сестра ѝ; и въ домѣтъ на Бенедиктинитѣ, гдѣто дукинята Монтбазонъ за кѣсо врѣме прѣживѣ, подъ грижата на която тя бѣ поставена. Тя прѣкара малко врѣме и въ Доминиканския манастиръ, кждѣто прие едно впечатление което отнесе даде богатъ плодъ. Въ нейнитѣ рѣцѣ попадна една Библия, която тя прочете съ особенъ цитересъ. Тя едва ли бѣше тогава

на дванадесетъ години, при все това, тя внесеко оцѣни книгата, което се вижда отъ слѣдното нейно изявление: „Азъ изживихъ цѣли дни въ прочитането ѝ, като не давахъ никакво внимание на други книги или други прѣдмети отъ сутринъ до вечеръ; и като притежавахъ силна паметъ, азъ изучихъ напѣустъ историческитѣ части напълно.“

Религиозни впечатления рано обладахъ Мадемоазелъ де ла Мотъ; но тѣй като тя бѣше млада, и обичаше веселието и прочитането на романи, остроумна, привлѣкателна и заобиколена отъ обожатели, впечатленията ѝ бѣха кратковрѣмни. Любовта Божия не бѣше въ сърдцето ѝ.

Въ 1663 тя се прѣмѣсти въ Парижъ, и свѣтътъ я привлѣче. Никакви расноси не се падаха за удовлетворението на прищевкитѣ ѝ, или за да я направятъ да се явява съ прѣимущество въ обществото. Тя се прѣдаде всецѣло на свѣтъ; и поерѣдствомъ хубавата си личностъ и обширнитѣ си умствени способности, блѣскавото си остроумие; голѣмитѣ си сили за разговоръ, и очарователни маниери, тя направи много приятно впечатление върху Парижанитѣ.

Тя се ожени въ 1664, едва ли вѣтѣшила въ седемнадесетѣта си година, за г-нъ Гионъ, човѣкъ съ голѣмо богатство, но съ двадесетъ и двѣ години по-старъ отъ нея. Тя не бѣ виждала мѣжа си до прѣди нѣколко дена прѣди свадбата. Нѣмаше взаимна любовъ помежду имъ; и длѣкче се на лоши влияния, той я третираше много злѣ. Тя не можеше да нарича кѣщата си, нито една стая въ нея, нейна.

При всичко че имаше богатство въ изобилие, пакъ тя бѣше окаяна, ядѣше съ горѣсть хлѣбътъ си, и размисаше пиетието си съсъ съззи. Сѣмейни изпитани я тежко притискаха. Тѣ убиха духътъ ѝ. Живостѣта ѝ я напусна. Но Господъ промисли едно утѣшение, което всѣкога ѝ доставѣше радостъ.

Тя се загрижи за душевния си миръ съ Бога. Тя потърси пжтѣтъ на живота, прочете книгитѣ на велики и добри вжже, такива като а Кемписовото „Подражание на Христа“ и списанията на Франсисъ де Салъ. Тя се постара да освѣти себе си за да бжде оправдана, и чрѣзъ добри дѣла да придобие благочестие, — единъ кривъ пжтъ, твърдѣ общъ между челоуѣцитѣ, лично и църквитѣ. Една заточена госпожа, съ която тя случайно се срѣцна, откри погрѣшката ѝ и ѝ каза, че тя търсѣше религия, *по срдствомъ една система отъ дѣла безъ вѣра*. Разговоритѣ съ други лица ѝ спомогнаха, и, слѣдъ като се бори въ мрака за една година, тя откри, че „праведниятъ чрѣзъ вѣра ще бжде живъ.“ Тя се облекна върху Спасителя, и оттогава се изпѣлни съ любовъ къмъ Него лично и рѣвнось за Неговата слава. Мадамъ Гионъ бѣше тогава на двадесетъ години.

Прѣзъ това врѣме бѣдствията ѝ въ дома се увеличиха. Лопатата шарка отиѣ хубостѣта ѝ, лиши я отъ милото ѝ дѣте, и направи студенината и жестокостѣта на свекърва ѝ къмъ нея да се проявяватъ по-силно. Но тя имаше божествена подкрѣпа, и сила да каже, „Мирътъ на който азъ вжтрѣшно се наслаждавахъ, поради онова съвършено подчинение въ което Богъ ме пазеше чрѣзъ благодатѣта си, бѣше тѣй голѣмъ, щото ме правѣше да забравямъ себе си верѣдъ такиваго силни болѣсти и приближающа опасности.“ Тѣй пѣше тя, защото душата ѝ намѣри изразъ въ поезията, която отъ това врѣме тя почна да разработва:

„О, Ти, Комуто грѣша всѣкой часъ
Наказвай ме, пакъ Тебъ ще любя азъ.
Твой справедливо ударъ заслуженъ
Ще радва мене тежко поразенъ.“

Около това врѣме Мадамъ Гионъ се срѣцна съ Отца Ла Комбъ, единъ Барнабитски калугеръ, на когото тя стана срдство за привеждане при Спсителя, и който за дълго врѣме отнесе сѣ страдание за истината.

Въ 1676, мжжъ ѝ умрѣ и промѣненieto, съ Божя воля, я освободи отъ тиранията на свекърва ѝ. Характерътъ ѝ сега почна да се развива по-свободно. Тя посвети живота и имота си на Господа Исуса и оттогава нататѣкъ опитностѣта ѝ почна да се сближава съ религиозната история на Франция.

Слѣдъ много обмисляне, съвѣти на приятели и молитва, Мадамъ Гионъ се рѣши да напусне Парижъ, и се установи въ Жексъ, единъ градецъ при политѣ на Монть С-тъ Клодъ, дванадесетъ мили отъ Женева. Това бѣше прѣзъ 1681, когато тя бѣше въ тридесетъ и четвъртата си година. Едничката ѝ дѣщеря я придружаваше. Тя остави синовѣтъ си въ Франция да продължаватъ образованието си. Една вѣрна слугиня тоже сподѣляше пжтешествията и изпитанитѣ ѝ. Далечъ отъ дома и приятели, тя така изразиваше чувствата си:

Ни мѣсто зная азъ, ни жилище,
Страни сж вси отечество мое;

Азъ всѣждѣ безъ страхъ, безъ грижи съмъ,
Защото знамъ, че Богъ благий е тамъ.

Кога избирамъ тукъ селение
Душата ми не търси въ туй живение,
Но щомъ Богъ мой оправя пѣтя ми,
За менъ е все добро въвѣ вси страни.

Захвърлена ли съмъ тамъ дѣ Ти не си?
Туй зла е сждба; най-нешастни дни,
За менъ страни далечни нѣма тамъ,
Дѣ азъ въвѣ всичко виждамъ Бога самъ.

Жилище Ти за менъ си Господи,
Не искамъ друго ни тукъ ни въ небе,
Мои желаниа се срѣщатъ вси
У Тебе самъ, любезни Господи.

Славейче малко съмъ. Въ зори
Сѣдя въ клетка и пѣя
На Тозъ, що тукъ ме затвори
Далечъ отъ ниви, отъ цвѣти —
Доволенъ азъ затворникъ съмъ,
Че Богъ така нарежда самъ.

Деня, ноця азъ все пѣя;
Ей, нѣмамъ друга работа!
Да Му угодя все пѣя;
Той слуша моята хвала.
Свързва ли скитнишко крило?
На пѣсень слуша ми ехо!

Въвѣ клетка тѣсна съмъ сега
На вънъ не мога да лѣтя.
Макаръ съ свързани крила,
Сърдце ми е на свобода!
Стѣнитѣ ми на затвора,
Душа не могатъ удържа.

Стѣнитѣ сж дебели
Весденъ около менъ;
Стражаритѣ свирѣпи
Не спиратъ Бога гнѣхъ.
И самитѣ стѣни сж
Приятни всѣкой денъ,
Че Богъ, когото любя
Живѣй тука съ менъ.

Слѣдва.

Хроника и Бѣлѣжки.

Всички, които не сж още изпла-
тили абонамента, нека веднага да
го изпратятъ въ редакцията.

Пишатъ ни отъ Гърново, че пастиръ А. П. Мѣш-
ковъ се е вѣнчалъ съ г. Алиѣ Шевалей, като сж-
щеврѣмено напуска Габрово и отива въ Свищовъ да
заеме пастирския постъ. Нашитѣ благопожелания за
новия имъ животъ и новото имъ мѣсто.
Въ свързка съ това размѣствание, станали сж и дру-
гѣ дѣлѣ промѣни. Пастиръ Банчо Тодоровъ отъ с.
Хибили отива въ Габрово, а на негово мѣсто отива
г. Иосифъ Христовъ отъ Хотанца.

Възможно ли е това? Дочуваме, че за да се признае Американското дѣвическо училище въ Самаковъ за сръдно-образователно заведение Министерството на народната просвѣта е прѣдложило слѣднитѣ условия: 1. Законъ Божий да се прѣподава тамъ отъ православенъ учителъ, и 2. Православнитѣ ученици да се водятъ на православната църква. Това ний сега само хроникаваме, а въ идний брой ще си кажимъ думата по-обстойно, тъй както ний схващаме работата. Ако нѣкой отъ горѣказаното училище желае да ниши нѣщо по този въпросъ, коловитѣ на списанието сж широко отворени.

Църковенъ Вѣстникъ, органъ на Софийския Синодъ, отъ извѣстно врѣме печати статии съ два противоположни характери. На уводно мѣсто въ редъ статии, нѣкой си Свѣтаровъ се сили да убѣди правителството, че „чуждитѣ пропаганди у насъ“ сж вѣдни за народа ни и опасни за цѣлостта на страната ни, а другъ единъ авторъ, малко по-навжтрѣ въ същото списание прѣпоръчва религията, начинитѣ на работа, дѣйността и животътъ на Американския евангелизъмъ. Кого да слушаме: първия, или втория авторъ? Ний поздравяваме втория, да дѣто е ималъ това желание да посочи и на синодъ и на попове хубостта и силата на Американския евангелизъмъ, между редоветѣ на чийто статии, безъ да е казано, се чете ясно: „ето, това е нашата нужда.“ И това се казва въ „Църковенъ Вѣстникъ“, който не е спрѣлъ да не хули българския евангелизъмъ. Заслужаватъ да се прочетатъ отъ всѣки православенъ прѣводнитѣ статии на г. М. Н. за „Религиозно-правствениятъ животъ въ Америка.“ А за статиитѣ на г-нъ Свѣтаровъ ще пишемъ нѣщо въ идущия брой.

И тукъ и тамъ. Единъ провинциаленъ вѣстникъ, който лани се бѣше обърналъ на войнишки барабанъ и въ четири дни общаваше че сърби и гърци, ще бждатъ унищожени сега е обърналъ перото и приказва за миръ, като обвинява Европа за днешната война. Ний не защитаваме Европа, но какво да кажемъ за безпринципността на пресата у насъ, на редакторитѣ на народнитѣ възпитатели съ перо? До вчера сте викали за война, когато нашитѣ интереси се пѣчеха на скарата, а сега, когато интереситѣ ни не сж застрашени, сжщитѣ, вий викаете противъ войната. Кога да ви вѣрваме: вчера ли, или днесъ? Такава каша ставатъ убѣжденията на чловѣка, когато иска да служи на много интереси. Ако войната е зло, и кой може да каже че не е, защо не поддържате това мнѣние винаги?

Съжаляваме, че нѣма мѣсто въ този брой да кажемъ нѣщо за духовното съживление въ Варна, гдѣто осемнадесетъ души, между които има евреи се обърнаха къмъ Христа. Съживителния духъ продължава, и по-голѣми благословения се очакватъ. Много младежи рѣшиха да посвѣтятъ живота си въ служба на Христа а нѣкои сега слѣдватъ за проповѣдници.

Книги, списания и вѣстници получени въ редакцията.

Гавриилъ Кръстовичъ (народенъ дѣецъ, книжовникъ, съдия, управителъ) отъ Марко Д. Балабановъ. Издание на св. Синодъ, София, 1914 год. стр. 405. Цѣна 3 лева. Това е новъ приносъ въ нашата литература, цѣненъ документъ изъ епохата на нашето възраждане. Въ двадесетъ години главн, г-нъ Ба-

лабановъ е събралъ много нѣщо, и съ единъ увлекателенъ езикъ ни обръща вниманието къмъ три фигури, които сж били тѣсно свързани съ Гавриилъ Кръстовичъ. Ученикътъ на българската история ще намѣри цѣнни нѣща въ тази книга. Ний я прѣпоръчваме на нашитѣ читатели.

България и интригитѣ на Русия (сборникъ отъ статии отъ разни видни лица). Издадена неизвѣстно отъ кого. 64 стр. 20 ст.

Книгата на живота, малка брошура отъ Павелъ Мишковъ — Варна.

Свободно мнѣние, седмично политико-обществено списание. Редак. Д. Мишевъ — София. Год. III, № 42. 7½ лева за година.

Ново Врѣме, полумѣсечно списание, на Българската Социалдемократия. Редак. Д. Благоевъ — София. Год. XIII, кн. XIX. 7 лева за година.

Църковенъ Вѣстникъ, седмично издание на Софийския Синодъ, год. XV, брой 42, год. абонаментъ 10 лева за България, за странство 13 лева.

Свѣтлинъ, седмично списание. Редак. Игнатий Рилски — София. 6 лева за година.

Трошици, двѣнедѣлно духовно списание Чирпанъ. Година I, годишно 1.50.

Въздържателъ, мѣсечно списание, Редак. А. Георгиевъ — Ямболъ, год. абонаментъ 2 лева.

Зорница, седмиченъ вѣстникъ — Пловдивъ. 4 лв за година.

Земледѣлско Знаме, органъ на Българския земеделски народенъ съюзъ — София. За година 5 лева.

Варненски Дневникъ, независимъ ежедневенъ информационенъ вѣстникъ. Ред. Т. Теодоровъ — Варна.

Свободенъ Гласъ, седмиченъ вѣстникъ — Варна.

Позивъ къмъ християнитѣ. — нѣколко стихотворения противъ войната писани отъ Св. Ив. П. Михайловъ, издание на Самоковското свещеническо братство.

СЪДЪРЖАНИЕ

НА БРОЙ 10.

	стр.
1. Общоевропейската война — Св. Ив. п. Михайловъ.	1
2. Настъпващото духовно събуждане	2
3. Библейскитѣ пророчества за днешната война	3
4. Князътъ на мира.	5
5. Началото на едно велико духовно събуждане	7
6. Мисионерскитѣ екскурзии на Пловдивското Младко Д-во Християнско Старание	9
7. Триумфа на постоянството — прѣвежда Ив. Д. Стефановъ	12
8. Помогнете на сирацитѣ	13
9. Мадамъ Гионъ	14
10. Хроника и Вѣлѣжки	15
11. Получени книги, списания и вѣстници	16

Печ. Д. Теодоровъ — Варна.

